

90 let zaslužnega prof. dr. Franca Janežiča

Zaslužni prof. dr. Franc Janežič, slovenski agronom, katerega pedagoško, raziskovalno in strokovno delovanje sega tudi na področje uporabne entomologije, je letos praznoval svoj 90. rojstni dan. Rodil se je 18. avgusta 1908 v Pavlovskem vrhu pri Ormožu. Maturiral je na Državni klasični gimnaziji v Mariboru, diplomiral na Agronomsko gozdarski fakulteti v Zagrebu in tam leta 1947 tudi doktoriral. Po izvolitvi za izrednega profesorja na Agronomsko gozdarski fakulteti v Ljubljani leta 1951 je predaval entomološke vsebine študentom agronomije, po izvolitvi za rednega profesorja pa je bil vse do upokojitve nosilec predmeta Entomologija na Biotehniški fakulteti.

Njegova obsežna bibliografija vključuje dela iz splošnega varstva rastlin, fitopatologije in entomologije. Prva leta po vojni je preučeval tedaj pri nas aktualne škodljive organizme na kmetijskih rastlinah, kot je koloradski hrošč (*Leptinotarsa decemlineata*), pri katerem je raziskal razvojni krog s tremi generacijami na Primorskem, kar je bila podlaga za načrtno zatiranje. Zelo temeljite in sistematične so njegove raziskave majskega hrošča, za katerega je ugotovil, da se v Sloveniji razvija 3 leta. V osrednjem in južnem delu Slovenije se pojavlja isto leto, v severovzhodnem in zahodnem delu Slovenije pa se hrošči pojavljajo leto prej. V sodelovanju z ljudskimi šolami je pripravil karto pojavljanja majskega hrošča v Sloveniji. Potrdil je ugotovitev, da v Sloveniji prevladuje vrsta *Melolontha melolontha*, le v nekaterih manjših okoliših *M. hippocastani*.

Med prvimi pri nas je raziskoval kaparje. V svojem prispevku K poznavanju kaparjev v Sloveniji navaja 45 vrst. Od leta 1947 do 1952 je preizkušal sredstva proti ameriškemu kaparju, ki je postajal vse resnejši škodljivec v sadjarstvu. Zaradi pomena črne detelje in semenarjenja s t. im. "kranjsko deteljo", ki je bila po svetu zelo cenjena, je preučeval hroščke apione, v začetku 50. let pa pojavljanje škodljivih zimskih pedicev v Sloveniji.

Pomembna in koristna je Janežičeva 10-letna raziskava razvoja bramorja v Sloveniji. Ugotovil je, da se razvija dve leti od začetka embrionalnega razvoja do imaga. Pomembne so tudi raziskave zatiranja termitov, ki so jih dve vrsti odkrili l. 1965 na slovenskem obalnem območju. To sta termit mračnjak (*Reticulitermes lucifugus*) in rumeni termit (*Kaloterms flavicollis*).

Svoje delo od začetka 70. let dalje je usmeril v preučevanje živalskih šišek (zoocecidijev) na gojenih in samoniklih rastlinah v Sloveniji, v manjšem obsegu pa tudi na ozemlju nekaterih drugih republik bivše države, pri čemer je ugotovil 550 vrst cecidogenih živalic iz različnih taksonomskih skupin.

Opisal je štiri za znanost nove vrste hrčic, ki povzročajo zoocecidije: *Dasyneura cotini* na *Cotinus coggygria*, *Contarinia coronillae* ter *Contarinia istriana* na *Coronilla emerus* in *C. emeroides* in *Piranea spartii* na *Spartium junceum*.

Raziskoval je tudi pršice prelke, ki jih je našel 13 vrst, njihove hranilne rastline, razširjenost in pomen v sadnih nasadih. Opisal je tudi dve vrsti šiškaric: *Eriophyes cotini* in *Eriophyes epimedii*.

V zadnjem desetletju je raziskoval tripse ali resarje. Iz podreda Terebrantia je v Sloveniji našel 52 vrst, med drugimi tudi karantensko vrsto *Frankliniella occidentalis*. Odkril je tudi novo vrsto tega podreda, ki jo je poimenoval *Melanthrips crataegi* in živi na glogu. Iz podreda Tubulifera je 12 vrst prvič našel v Sloveniji.

S svojim bogatim opusom del se je trajno zapisal v zgodovino kmetijske entomologije. Spoštovanemu zaslužnemu profesorju iskrene čestitke ob visokem življenjskem jubileju!

Lea Milevoj